

I kollega Bindesbølls fodspor

Brian Pedersen stod midt i renovering af et historisk rådhus, da han blev tømrermester.

■ Af Bjarne Madsen

Når man går i gang med et glidende generationsskifte i Thy, kan det ende med, at den nye generation glider direkte ind i en opgave af historiske dimensioner. Det var i hvert fald, hvad der skete for 32-årige Brian Pedersen. Da han og tømrermester Svend Bisgaard tog hul på glidturen mod generationsskiftet, var de også begyndt at trave i fodsporene efter en gammel kollega, som skulle blive kendt for andet end tømrergerningen.

Bindesbøll hed han. Han var også tømrer. Michael Gottlieb Birckner Bindesbøll. Han blev også en af nationens helt store arkitekter med Thorvaldsens Museum i hovedstaden som toppunktet på karrieren. Men også med en stribe andre markante byggerier på listen. Landbohøjskolen, "Daareanstalterne" ved Århus og Roskilde, herregårde i Skåne og flere danske råduse. Blandt dem det på torvet midt i Thisted. Legendariske Bindesbøll slog stregerne til det, der i dag hedder Thisted gamle Rådhus, i begyndelsen af 1850'erne. Inden han begyndte at slå betydningsfulde streger, var han fornuftigvis blevet udlært tømrer.

I 1853 blev rådhuset indviet. Det gjorde det så igen 157 år senere. Denne gang med en ung, nyslået tømrermester i en hovedrolle.

Godt med erfaring

- Vi har haft fingrene i alt. Bjælkelag, gulv, vinduer hele vejen rundt. Vi har pudset ned, høvlet. Noget glas er skiftet med kitfals. En del af de gamle discipliner har jeg aldrig selv lært. Så er det godt, at vi i firmaet har nogle gode svende med en del år på bagen. Alderspræsidenten Niels Kibsgaard er 69 år, fortæller Brian Pedersen.

Overhalingen til Thisted gamle rådhus kom til at tage halvandet år. Og det bragte tømrerne og snedkerne rundt i alle hjørner og kroge af den gamle, statelige bygning.

- Det har været både spændende, lærerigt og ind imellem også sjovt. Da vi begyndte at rumstere, fandt vi forskellige ting fra fortiden. På et tidspunkt har der også været bank i bygningen. Vi fandt nogle bøger med gamle regnskaber. Rådhuset har også rummet det lokale fængsel. Vi fandt papirer fra fængselstiden, hvor vi så kunne se, hvor mange underbukser, der var udleveret til de ansatte, beretter Thisted-tømrermesteren.

Ingen AutoCad her

Undervejs i processen nåede Brian Pedersen at prise sig lykkelig over sine aldrende svende en del gange.

- Hovedtrappen midt i bygningen skulle have nye forkanter på trinene, og en mur skulle erstattes af et rigtigt gelænder med balustre. Da kom vores gamle snedker for alvor i gang. Der var ikke noget med at strege op i AutoCad. Det hele blev håndmålt og streget op på en plade, fortæller Brian Pedersen.

En stor del af rådhusbygningen skulle have nye gulve. Så der blev hentet 20 centimeter brede planker af Douglasgran hos Dinesen i Jels. Nye indvendige døre, der matchede dem fra en tidligere tid, blev skabt hjemme på værkstedet. Det samme gjorde en ny dør til gavlen, hvor håndværkerne faktisk brød med idealerne om at renovere helt identisk med det oprindelige.

- Vi var nødt til at lave den nye dør bredere end den oprindelige, så den kunne overholde reglerne for at være handicapvenlig. Vi lavede den med buet overstykke hjemme på værkstedet. Og inde bag døren lavede vi så udveksling i de indvendige spær, så der kunne blive plads til en elevator. Det var der heller ikke for 157 år siden, konstaterer Brian Pedersen med et smil.

Rådhus og råd-hus

Det skulle vise sig, at den smukke, gamle Thisted-bygning med tiden var blevet til både rådhus og råd-hus.

- Generelt var der fugt i alle ydervægge. Spærene havde råd i de yderste 20 centimeter. Vi har forstærket samtlige spær i etageadskillelsen mellem stueetagen og førstesalen. Nogle spærender ude i gesimsen var også rådne. Så vi har skaret i spærene med tømrersamlinger.

- Skalkerne er fornyet på alle spær. Da der så kom nye skalker på, ville det nye tag gå op over kvistene. Derfor løsnede og hævdede vi kvistene, mens vi lavede nyt tag. Derefter blev kvistene sat ned igen.

En stolt bygning på fornemste plads midt i Thisted.

Bindesbøllsgamle rådhus knejser i fornyet udgave på Store Torv. ►

Nymodens elevator-installation i historiske rammer. Og tilmed i det gamle rådhus' tagetage, som tidligere blev anvendt til opmagasinering. Rummet er ført til kip med synlige hanebånd. Og der er ikke mindre end seks meter til kip.

Både i stueetagen og på første sal har Brian Pedersen og hans folk lavet nye køkkener med forrammer og låger som "i gamle dage". Da de kom til bordpladerne, måtte de hente assistance ude i byen.

- Vi skulle bruge bordplader af stavlimet eg i fuld længde. Jeg vidste, at Thy Trapper her i Thisted lavede bordplader tidligere. Så de hjalp os med bordpladerne, som blev rigtig flotte, fortæller Brian Pedersen.

Og så kom den store dag, da Bindsbølls rådhus kunne indvies for anden gang, 157 år efter den første indvielse. Flere end 2000 lokale myldrede gennem de gamle, totalrenoverede lokaler, da den nye ejer Realea bød til åbent hus.

Hvor putter man lige de nymodens edb-installationer hen i en gammel byrådssal? Ned under gulvbrædderne – og så lukker man bare med en solid gang paskram.

På øverste etage måtte der laves en lem til rådhusets bagtrappe.

Når den centrale hovedtrappe skal ha' den helt store tur og forsynes med nye balustre, priser en ung tømrermester sig lykkelig for at have svende i en moden alder.

Når borgmesteren er i kæde

Realea købte bygningen i 2007 for at sikre de arkitektoniske og kulturhistoriske værdier for eftertiden. Det må siges at være lykkedes.

Og ganske passende er Thisted Kommune så rykket ind i det gamle rådhus igen. Ganske vist tegnede arkitektfirmaet Friis & Moltke et nyt rådhus, som stod klar i Asylgade i 1978. Herfra styres den kommunale administration i dag. Men når borgmesteren finder borgmesterkæden frem til borgerlig vielse, er det i Thisted Gamle Rådhus på Store Torv, det foregår. Kommunen har lejet sit gamle rådhus, og det anvendes nu til turistkontor, administration samt udstillinger og møder. ■

Når resten af bygningen føres tilbage til fordums dage, skal køkkenerne også være i orden. Thisted Tømrer- og Snedkerforretnings folk lavede nye, klassiske forrammer og låger. Firmaet Thy Trapper har en fortid med produktion af bordplader og supplerede med stavlimede køkkenbordplader i eg og fuld længde.

Først lærling – så ejer

Hvordan bliver man tømrermester i Thisted?

Hvis man hedder Brian Pedersen, går man i lære som tømrer, får svendebrev og køber så firmaet. Sådan med et par indskudte mellemstationer.

- Jeg blev udlært hos tømrermester Svend Bisgaard i 1995. Som svend arbejdede jeg et par andre steder, inden jeg så vendte tilbage i 2006 og kom med i firmaet. Svend Bisgaard og jeg aftale et glidende generationsskifte, og det afsluttede vi så 1. januar 2010, da jeg overtog Thisted Tømrer- og Snedkerforretning helt, fortæller Brian Pedersen.

Den unge tømrermester har et dusin medarbejdere i sit firma, og tre fjerdedele af opgaverne ligger på renoveringsarbejder ”for hr. og fru Danmark”, som Brian Pedersen udtrykker det.

- Resten er kommunale opgaver og arbejder for virksomheder. Vi er hustømrere for både Oticon og Coloplasts Thisted-afdelinger.
- Thisted Tømrer- og Snedkerforretning er vel et lidt atypisk tømrerfirma. Vi har ganske meget værkstedsarbejde og har da også en fast værkstedsmand. Vi arbejder også for flere menigheder, når der skal bruges nye kirkedøre. Oftest med buede overstykker. På det seneste har vi også lavet en ny dør til Hanstholm Fyr. Kald os bare lidt specielle. Men vi er også gode til det specielle, fastslår Brian Pedersen.